

Dostrzegacz Biblioteczny

Pismo informacyjne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

nr 2-4
(106-108)
2022

Redakcja

Paweł Kordybacha (red.)

Lidia Głębicka (sekr. red.)

Joanna Chapska

Nina Dąbrowska

Kamila Rudnicka

Paweł D. Znamierowski

Redakcja zastrzega sobie prawo do wyboru materiału, opracowania redakcyjnego i adiustacji tekstu.

email: dostrzegaczbiblioteczny@gmail.com

telefon: 81 528 74 21

ISSN 1732-4823

Spis treści

„Biblioteka, Statystyka, Demografia” Książnicy Zamojskiej	3
„Bądź jak biblioteka – żyj sto lat i dłużej”	4
Seniorzy postawili pierwszy krok w chmurze	6
Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego	8
Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego – wydawnictwa	10
e-usługa Omnis w Dzierzkowicach	12
Lubelski Bibliotekarz roku 2022	13
Poznajemy biblioteki naszych sąsiadów czyli Job Shadowing – Koszyce	14
Bibliotekiw Miszkolcu na Węgrzech	17
O mój Kocie!	19
Pożegnania Maria Rydz (8 XII 1957 – 19 XII 2022)	20
Subiektywny Kalejdoskop Biblioteczny 2022	23

Na okładce Rynek w Koszycach (fot. Paweł Znamierowski)

„Biblioteka, Statystyka, Demografia” Książnicy Zamojskiej

„Biblioteka, Statystyka, Demografia” – to hasło, jakie przyświecało tegorocznemu seminarium statystycznemu, które odbyło się 8 listopada 2022 r. w Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu. Partnerem wydarzenia był Urząd Statystyczny w Lublinie. Na spotkaniu przedstawiono pięć referatów. Seminarium poprowadził Andrzej Matacz, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Lublinie.

Pierwsze wystąpienie pt. „60 lat działalności Urzędu Statystycznego w Lublinie” przygotowała Elżbieta Łoś z Urzędu Statystycznego w Lublinie. Zaprezentowała historię Urzędu, jego zadania oraz zmiany zachodzące w nim na przestrzeni lat. Ukazane zagadnienia pozwoliły uczestnikom seminarium lepiej poznać funkcjonowanie tej instytucji.

Kolejnym prelegentem był dr Sławomir Dziaduch, kierownik Lubelskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Lublinie, który przybliżył „Przemiany demograficzne w województwie lubelskim w świetle wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021”. Przytoczone zostały wyniki spisu, który z całą pewnością od strony technologicznej był jednym z najnowocześniejszych, z dotąd przeprowadzonych, ze względu na wykorzystanie internetowej aplikacji do zbierania danych. Doktor Dziaduch przedstawił zmiany obejmujące strukturę i liczbę ludności, a także zagadnienia dotyczące powszechnych zjawisk suburbanizacji i starzenia się społeczeństwa.

„O Lubelskich bibliotekach statystycznie” opowiedział Marcin Furman z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Przedstawił wyniki czytelnictwa oraz statystyki za 2021 rok odnośnie bibliotek, funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego. Poznaliśmy między innymi strukturę sieci bibliotek w województwie oraz zapoznaliśmy się z działaniami podejmowanymi przez placówki na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Prelegent zaakcentował, że biblioteki nie tylko gromadzą zbiory, ułatwiając tym osobom kontakt z literaturą, ale także pozyskują dofinansowania na dostosowanie

infrastruktury do ich potrzeb oraz organizują szkolenia w zakresie obsługi tej grupy czytelników.

Małgorzata Koczon, dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Szczepieszynie przygotowała referat pt. „Odbiorcy usług bibliotecznych”. W swoim wystąpieniu ukazała szereg zmian, jakie zaszły w szczepieszynskiej bibliotece w ciągu dwóch ostatnich lat, od momentu objęcia przez nią stanowiska dyrektora biblioteki. Imponującym jest fakt, że w tak krótkim czasie udało się diametralnie odmienić bibliotekę, zarówno pod kątem oferty kulturalnej, jak i infrastruktury.

Ostatnie wystąpienie pt. „Biblioteka w czasie pandemii. Ludzie. Zbiory. Wydarzenia” przygotował Piotr Bartnik, dyrektor Książnicy Zamojskiej im. S.K. Zamoyskiego w Zamościu. W referacie omówił wpływ pandemii Covid-19 na pracę biblioteki, jej wyniki czytelnictwa oraz wydarzenia kulturalne. Jak się okazuje, czas zamknięcia biblioteki w czasie pandemii, nie był czasem straconym. Działalność kulturalna została częściowo przeniesiona do sieci, natomiast w zbiorach przeprowadzono skona i selekcje. W dyskusji wybrzmiało, że takie same działania, jak te podejmowane w Książnicy Zamojskiej, miały miejsce również w innych bibliotekach.

Seminaria statystyczne, organizowane w Książnicy od 2015 roku, stanowią okazję do poszerzenia wiedzy i wymiany doświadczeń. Są też źródłem inspiracji, okazją do rozmów i zacieśniania współpracy pomiędzy instytucjami.

Wystąpienia każdego z referentów zostaną opublikowane w formie artykułów w najbliższym numerze „Bibliotekarza Zamojskiego”.

Dominika Czubek
Książnica Zamojska
im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

„Bądź jak biblioteka – żyj sto lat i dłużej”

Jak świętować okrągłą rocznicę powstania bibliotekarstwa publicznego w Twoim mieście? Hrubieszowska Biblioteka zorganizowała Konsylium Biblioteczne „Bądź jak biblioteka – żyj sto lat i dłużej”. Wspomnienia, kwiaty, balony, koncert i wykład na temat czytelnictwa, a na deser? Tort, pyszna kawa i piękna książka w formie pamiątki – *Hrubieszów. Ileż wspomnień nazwa ta wywołuje!* dla każdego uczestnika wydarzenia.

W dniu 20 października 2022 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Hrubieszowie witała serdecznie prawie 200 gości wspólnie świętujących jubileusz MBP w Hrubieszowie. Było to motywujące, wzruszające i po prostu piękne. Uroczystość honorowym patronatem objęła Pani Burmistrz Miasta Hrubieszowa Marta Majewska. 100 lat – czy to dużo, czy mało? Czas wypełniający te lata to kontekst historyczny, indywidualne losy ludzi, fakty i wydarzenia wpisujące się w historię biblioteki. Miejska Biblioteka Publiczna to nowoczesna instytucja z tradycjami historycznymi. Działa, rozwija się, zawsze dba o czytelnictwo. Dlatego tematu czytelnictwa nie mogło zabraknąć na uroczystości. Biblioteka zaprosiła Marię Deskur – wydawcę, Prezeskę Fundacji Powszechnego Czytania, ekspertkę upowszechniania czytania, od prawie dwóch dekad pracującą na rynku książki. Kolejnym gościem, który

uświetnił jubileusz była Olga Bończyk - aktorka, wokalistka i autorka tekstów. Tak bogaty program jubileuszowy był możliwy dzięki realizacji projektu „Bilans Stulatki – książka najlepszym lekarstwem” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Zdjęcia oddają atmosferę i nastrój chwili, jednak tylko zespół Biblioteki wie, jak długo i z jakim zaangażowaniem pracowaliśmy na efekt końcowy. Koncepcja obchodów pojawiła się podczas pisania wniosku do MKiDN w 2021 r. Wówczas braliśmy za pewnik, że uroczystość odbędzie się w nowej siedzibie biblioteki. Realia projektowe jednak na to nie pozwoliły. Jubileusz obył się w gościnnych progach Hrubieszowskiego Domu Kultury.

Jak zorganizować duży jubileusz mając minimalne środki? Wykład Marii Deskur i koncert Olgi Bończyk finansowane były ze środków ministerialnych ujętych jako część działań w dużym projekcie promującym czytelnictwo. Dekoracja była minimalistyczna – 100 balonów wypełnionych helem, wspaniałą atmosferę dopełniła prezentacja na dużym ekranie oraz gra świateł sterowanych przez akustyka. Tort i słodki poczęstunek finansowane były w ramach wniosku o Patronat Burmistrza. Książka została wydana w ramach kolejnego projektu realizowanego w partnerstwie

z Urzędem Miasta. Sala widowiskowa HDK jest dość pojemna, więc nie ograniczaliśmy się zapraszając gości. Zaproszenia zostały wystosowane do władz i przedstawicieli instytucji ważnych w przestrzeni publicznej miasta, bibliotekarzy z sieci powiatowej, byłych pracowników, a także do naszych czytelników i sympatyków. Ci, którzy od lat są przy Bibliotece i korzystają z jej oferty, mogli wspólnie z nami świętować niezwykły jubileusz.

Jak przedstawić 100 lat działalności placówki? Osobliwe, trudne i bardzo subiektywne zadanie. Jak zrobić bilans tego czasu? Jak w krótkim czasie zmieścić 100 lat życia instytucji? Każdy, kto próbowałby to zebrać, zwracałby uwagę na inne fakty, szczegóły. My skupiliśmy się na ludziach i obszarach działalności biblioteki. Parafrazując kilka linijek z wiersza Wisławy Szymborskiej, hrubieszowska biblioteka „zmienia się, aby tylko nic się nie zmieniło”. Rozwijając tę myśl – jako najstarsza instytucja kultury w mieście pochyła się nad historią, stoi na straży statutowych zadań, propaguje czytelnictwo, jednocześnie zmieniając się wraz z nowymi trendami, czasami, potrzebami użyt-

kowników. Prezentacja, którą przygotowaliśmy na 100-lecie naszej biblioteki, oprócz silnego wzorca osobowego jakim była Stefania Michalska (pierwsza powojenna kierowniczka Biblioteki Publicznej w Hrubieszowie), miała przedstawić przestrzenie społeczne osławiane przez bibliotekarzy. Chcieliśmy pokazać naszą świadomość potrzeb wszystkich grup społecznych korzystających z oferty biblioteki: dzieci, dorosłych i seniorów. Od odpowiedzi na potrzeby wiedzy, edukacji, działalności społecznej, wolontariatu, roz-

woju, po zagospodarowanie wolnego czasu i rozrywkę. Od kultywowania wartości historycznych i społecznych miejsca, po osławianie nowych technologii, kodowanie i programowanie.

A na koniec niespodzianka i prezent dla każdego gościa uczestniczącego w jubileuszu – egzemplarz pięknej, pachnącej jeszcze farbą drukarską, mocno hrubieszowskiej książki - *Hrubieszów : ileż wspomnień nazwa ta wywołuje! : Pamiętniki / Konstanty Marian Mściśław Stecki*. To pierwsze wydawnictwo na koncie Miejskiej Biblioteki Publicznej. Urzeka w niej wszystko, atmosfera wspomnień, szczegóły, które jak migawki kliszy przenoszą czytających do realiów życia mieszkańców miasta w XIX wieku. Warto zwrócić uwagę na język, którym autor opisuje dawny Hrubieszów - staranny, klarowny, obfitujący w osobiste wzruszenia. Ta pamiętnikarska retrospekcja tworzy oryginalne świadectwo minionych czasów w kresowym miasteczku. Książce towarzyszy audiobook. Cytując Stanisława Ciesielczuka z wiersza *Piosenka o czasie*:

*„Czasie , czasie - ulatasz, ulatasz!
Smucisz, cieszysz, tworzysz, kruszysz w miął (...)”*

Czas jubileuszu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hrubieszowie przeminął, to był piękny moment, w teraz już, ponad stuletniej historii bibliotekarstwa publicznego w Hrubieszowie. Już nie wróci, ale zawsze pozostaje pamięć tych, którzy w nim uczestniczyli i zdjęcia jako świadectwo historii miasta i biblioteki.

Jolanta Janiec
Miejska Biblioteka Publiczna
w Hrubieszowie

Seniorzy postawili pierwszy krok w chmurze

Od stycznia do czerwca 2022 r. Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie realizowała cykl zajęć dla seniorów w ramach projektu „Pierwszy krok w chmurze” dofinansowanego w konkursie grantowym „Generacja 6.0” edycja IV, organizowanym przez Fundację BGK.

Celem projektu był rozwój zainteresowań kulturalnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i technologicznemu poprzez podejmowanie inicjatyw w obszarze społecznym i technologicznym, mających na celu poszerzenie wiedzy i rozwijanie umiejętności u osób w wieku 60+. Projekt zakładał realizację 114 godzin kursów i warsztatów, dzięki którym seniorzy bez obaw i kompleksów będą mogli wkroczyć do świata cyfrowego.

18 stycznia 2022 r. odbyło się spotkanie organizacyjne, podczas którego przedstawiono założenia projektu i ustalono harmonogram zajęć. Na nasze zaproszenie odpowiedziały 32 osoby. Z uwagi na ograniczenia pandemiczne uczestników podzielono na dwie grupy.

W programie projektu znalazło się 30 godzin kursu komputerowego, który poprowadzili Marek Paszkowski, Edyta Pietrzak i Jacek Żurawski. Zajęcia odbywały się od stycznia do kwietnia. Uczestnicy poznali podstawy obsługi komputera oraz nabyli wiedzę o bezpiecznym poruszaniu się w globalnej sieci informatycznej. Zajęcia zostały wzbogacone o podstawy kodowania i programowania robotów, co z pewnoś-

cią przyda się seniorom podczas wspólnego spędzania czasu z najmłodszymi.

Ośmiogodzinne warsztaty z edukacji kulturalnej odbyły się w marcu pod kierunkiem Jacka Żurawskiego. Na zajęciach seniorzy nabyli wiedzę na temat wrażliwości estetycznej, dowiedzieli się jak wyszukiwać w Internecie wartościowe treści kulturalne i społeczne, a także poznali zasady tzw. netykiety i zapoznali się z pojęciem pozytywnego śladu cyfrowego.

W lutym i marcu seniorzy uczestniczyli w warsztatach z social mediów. W czasie ośmiu godzin nauczyli się korzystania z portali społecznościowych; dowiedzieli się jak publikować zdjęcia i posty oraz pisać i edytować teksty. Warsztaty poprowadziła Edyta Pietrzak.

Od marca do maja odbyło się 30 godzin kursu języka angielskiego, który poprowadziła Mirosława Sławińska. W ramach projektu każdy z uczestników zajęć otrzymał podręcznik *Angielski dla silversów*.

W maju, pod okiem doświadczonego fotografa – Radosława Kuczyńskiego, seniorzy zostali wprowadzeni w tajniki wykonywania prawidłowych kompozycji i ciekawych ujęć z wykorzystaniem prostych narzędzi w postaci telefonu komórkowego lub aparatu kompaktowego. Ćwiczenia odbywały się również na ulicach i w parkach naszego miasta. Po zakończeniu warsztatów fotograficznych został zorganizowany całodzienny wyjazd na plener w Kazimie-

rze Dolnym. Zdjęcia z warsztatów i pleneru zostały opublikowane w galerii wirtualnej. Najlepsze prace seniorów zostały wybrane do prezentacji na wystawie w Galerii „Na Poddaszu” Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie. Były też warsztaty ze znanym i cenionym aktorem Jackiem Królem, które odbyły się 2 czerwca. W czasie czterech godzin artysta opowiedział o swoim zawodzie i przedstawił zasady techniki pracy z kamerą i mikrofonem.

Seniorzy uczestniczyli również w innych ciekawych wydarzeniach. 7 czerwca odbył się spacer „Szlakiem Trzech Kultur”, którego przewodnikiem był Mieczysław Tokarski, zaś tydzień później spotkali się z Radosławem Kuczyńskim, który przybliżył najpiękniejsze kadry z naszego regionu.

21 czerwca odbyło się uroczyste zakończenie projektu. Merytorycznego podsumowania dokonał koordynator projektu Jacek Żurawski. Certyfikaty uczestnictwa oraz podziękowania osobom zaangażowanym w realizację wręczyły: kierownik Wydziału Oświaty, Kultury i Promocji Urzędu Miejskiego we Włodawie Agata Zakrzewska oraz dyrektor Miejskiej

Biblioteki Publicznej we Włodawie Dorota Redde-Sawczuk.

W Galerii „Na Poddaszu” odbył się wernisaż prezentujący najlepsze prace wykonane przez uczestników warsztatów i pleneru fotograficznego. Uroczystość zakończyła się dyskusją przy drobnym poczęstunku.

Projekt z całą pewnością spowodował wzrost kwalifikacji seniorów, ich wiedzy i umiejętności technicznych i społecznych. Dzięki kulturalnej i cyfrowej edukacji, nabyli oni niezbędne umiejętności obsługi nowoczesnych urządzeń, poznali zasady korzystania z konta społecznościowego, pogłębili swój udział w życiu kulturalnym i zainteresowanie tworzeniem treści cyfrowych. Przede wszystkim jednak, nabrali wiary we własne możliwości i z ochotą będą podejmować nowe wyzwania. Uczestnikom gratulujemy aktywnego udziału w projekcie.

Wszystkim prowadzącym i pracownikom biblioteki dziękujemy za wielki trud i zaangażowanie w organizację i przeprowadzenie zajęć. Szczególne podziękowania kierujemy do Fundacji BGK za uznanie naszej inicjatywy i wsparcie finansowe włodawskiej społeczności.

Jacek Żurawski
Edyta Pietrzak
Miejska Biblioteka Publiczna
We Włodawie

Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego

Towarzystwa regionalne przeplatają przeszłość z teraźniejszością. Zebrane przez nie dane – obecnie często już historyczne, okazują się świetnymi i dokładnymi kronikami. Opisywane w nich fakty nie tylko absorbują, ale i mają głęboki kontekst, stanowiąc istotny element współczesności. Ochroniały i dalej ochraniają od zapomnienia czyny i wydarzenia składające się na realistyczny obraz opisywanych wydarzeń historycznych. Dostarczają wiedzę o przeszłości i upamiętniają aktywność społeczników, którzy odegrali i nadal odgrywają znaczącą rolę w dziejach swojego regionu.

Jedną z takich społecznych organizacji jest Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. Zostało ono zarejestrowane w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie 11 października 1989 roku, ale realne zabiegi o jego utworzenie podjęte zostały już w kwietniu roku wcześniejszego przez śp. prof. dr hab. Mariana Markiewicza (1924-2022).

W poczynaniach Towarzystwa Ziemi Ostrowa Lubelskiego, wyróżnić można trzy główne nurty działalności.

Pierwszy filar TZOL stanowi praca na płaszczyźnie regionalnej i kulturalnej. Towarzystwo zorganizowało ponad 30 konferencji i zjazdów popularno-naukowych o tematyce nie tylko historycznej, ale także medycznej, gospodarczej, oświatowej, rolniczej i kulturalnej. Członkowie wygłosili kilkadziesiąt pogadanek w szkołach na terenie całego województwa lubelskiego. Było to możliwe dzięki porozumieniom z innymi towarzystwami regionalnymi oraz z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, czy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Lublinie. Ponadto członkowie Towarzystwa publikują artykuły w dwumiesięczniku „Głos Ostrowa”, biorą udział w rocznicowych uroczystościach, upamiętniających partyzanckie czyny (Lasy Parczewskie, Rąblów, Porytowe Wzgórze). Współpracują ze związkiem Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Ostrowie, Lublinie i Warszawie. Od 2009 roku Towarzystwo organizuje „Dzień Pamięci Ofiar II Wojny Światowej”, w czasie

którego jest odprawiana msza święta w intencji poległych za Ojczyznę, wygłaszane są przemówienia oraz wręczane odznaczenia i medale zasłużonym.

W latach świetności Towarzystwa, prezes brał czynny udział w posiedzeniach plenarnych, organizowanych co trzy miesiące przez Wojewódzką Radę Towarzystw Regionalnych, na których omawiano aktualne zagadnienia i plany działalności. Ostrowskie Towarzystwo współpracuje z towarzystwami regionalnymi Urzędowa, Lubartowa i Włodawy, publikując w ich czasopismach swoje prace.

Ważnym wydarzeniem było powstanie, z inicjatywy Marii Wójcik, galerii „Art Wyspa”. Za jej sprawą Ostrów Lubelski, podobnie jak to ma miejsce w Kazimierzu Dolnym, dysponuje własną placówką kulturalną, która gromadzi prace miejscowych artystów (obrazy, hafty, rzeźby i inne). Galeria reprezentuje również miasto na międzynarodowych targach organizowanych w Lublinie. Kolejną inicjatywą Marii Wójcik to powołanie do życia w 2003 roku Zespołu Śpiewaczego „Ostrowianki” (od 2008 r. – „Ostrowianki – Polesianki”). Zespół aktywnie bierze udział we wszystkich regionalnych przeglądach zespołów ludowych województwa lubelskiego. W Ostrowie, Zespół jest organizatorem „Koncertów Pieśni Maryjnych” oraz koncertów „Pieśni Patriotycznych i Niepodległościowych”, a także świetnym uzupełnieniem wszelkich gminnych uroczystości.

TZOL zasłużyło się dla społeczności również zorganizowaniem „Pleneru Fotograficznego OSTRÓW 91”. Słynni fotografowie uwiecznili nieistniejący już obecnie wygląd Ostrowa, który będzie świetną pamiątką dla przyszłych pokoleń.

Jako prezes Towarzystwa, ale też i lekarz kardiolog profesor Marian Markiewicz organizował w latach 1991 i 1992 tzw. „Białe Niedziele”, podczas których lekarze wielu specjalności przyjmowali mieszkańców Ostrowa i okolic.

Drugim obszarem działalności Towarzystwa Ziemi Ostrowa Lubelskiego były starania na polu ochrony środowiska, a mianowicie inicjowanie i po-

pieranie zamierzeń Gminy w kierunku wybudowania w Ostrowie wodociągu, wysypiska śmieci, kanalizacji, oczyszczalni ścieków, telefonii, Internetu oraz kąpieliska nad jeziorem Miejskim. Wszystkie te inwestycje udało się zrealizować na początku lat 90-tych XX w.

Najpoważniejszą jednak i najbardziej znaczącą rolę Towarzystwa była i jest nadal, działalność wydawnicza i naukowa. Jak dotąd Towarzystwo wydało 23 publikacje. Wszyscy autorzy swoją pracę wykonywali społecznie i bezpłatnie. Wśród autorów „Ostrowianów” są regionaliści, badacze historii, pracownicy naukowcy uniwersytetów. Owoce ich pracy są obecnie dostępne w bibliotekach w Gminie Ostrow, bibliotekach publicznych i naukowych w województwie i poza nim.

Z pewnością najbardziej wartościową i ważną dla Ostrowa jest pełna monografia jego dziejów, która opracowana została przez grupę znanych historyków pod redakcją prof. Ryszarda Szczygła. Publikacja ukazuje historię miasta przez pryzmat grup społecznych oraz środowiska, w którym żyli przodkowie obecnych mieszkańców Ostrowa. Tak wyczerpującym opracowaniem dziejów miejscowości mogą poszczycić się nieliczne towarzystwa regionalne Lubelszczyzny. Właśnie dzięki znacznej liczbie publikacji TZOL zaliczane jest do aktywnych towarzystw regionalnych Lubelszczyzny.

Wszelkie przejawy działalności członków Towarzystwa zapisywane są na bieżąco w kronice prowadzonej przez Marię Wójcik.

Ruch regionalistyczny na Lubelszczyźnie rozwijał się już od czasów powojennych, a przemiany społeczno-gospodarcze po 1989 roku, stworzyły możliwości jeszcze szerszej organizacji miejscowych struktur regionalnych. Tworzone wówczas masowo towarzystwa, miały za zadanie wzmacniać więzi społeczne oraz lokalną i regionalną tożsamość jednostek czy zbiorowości. Takie zadania spełniło i wciąż spełnia, ostrowskie towarzystwo regionalne. Bez wątpienia, wraz ze śmiercią prof. Mariana Markiewicza, skończyła się pewna epoka wypełniona wytężoną pracą dla zachowania pamięci regionu dla przyszłych pokoleń. Jak potoczą się dalsze losy Towarzystwa? Jaki kierunek rozwoju przyjmie ono w najbliższym czasie? Na te pytania nie sposób odpowiedzieć. Głównym problemem nie tylko Towarzystwa Ziemi Ostrowa Lubelskiego, ale i każdego innego stowarzyszenia regionalnego, jest brak młodych w jego szeregach. Historia może być ciekawa dla młodzieży tylko pod warunkiem, że będzie ich dotyczyła i będzie „podana” w atrakcyjnej formie – najlepiej w połączeniu z historią własnych rodzin – przodków. Tylko lokalną historię można dotknąć, i tylko ona może dotknąć nas.

Marek Bunia
Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego – wydawnictwa

Dzieje Ostrowa Lubelskiego / pod red. Ryszarda Szczygła ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Lublin : „Multico”, 1998. – 419 stron : ilustracje, 2 faksymilia, fotografie, 1 plan, portrety ; 21 cm
ISBN 83-86660-34-1

Gomuliński Józef. Boso po ściernisku: ostrowskie wspomnienia / Józef Gomuliński. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, 2010. – 233 strony : ilustracje (w tym kolorowe) ; 21 cm
Na książce wyłącznie błędny ISBN.
ISBN 978-83-87414-74-0. – ISBN 978-83-87414-74-3

Jelińska Anna (historyk sztuki). Kościół parafialny w Ostrowie Lubelskim : monografia architektoniczna / Anna Jelińska ; opracował i przygotował do druku Marian Markiewicz ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego ; Lublin : Ars Libri Wydawnictwo, Introligatornia, 2012. – 135 stron : ilustracje ; 21 cm
Bibliografia na stronach 12-14.
ISBN 978-83-63698-01-0 (Ars Libri)

Kultura fizyczna i turystyka w Ostrowie Lubelskim na marginesie wydarzeń rekreacyjno-sportowych w Polsce i na świecie / pod red. Bolesława Kapitana ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, Gmina Ostrów Lubelski. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego [etc.], 2013. – 252 strony : ilustracje ; 21 cm
Bibliografia na stronach 19-20.
ISBN 978-83-63698-02-7 (Ars Libri)

Markiewicz Marian. 25 lat Towarzystwa Ziemi Ostrowa Lubelskiego / Marian Markiewicz ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski ; Lublin : Ars Libri, 2015. – 215 stron : ilustracje ; 22 cm
ISBN 978-83-63698-04-1

Markiewicz Marian. Pacyfikacja wsi Jamy : 8 marca 1944 : materiały z obchodów 60-lecia mordu 7-8 mar-

ca 2004 / Marian Markiewicz ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, Urząd Miejski w Ostrowie Lubelskim. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, 2004. – 80 stron : ilustracje ; 24 cm

Markiewicz Marian. Sylwetki ludzi z Ostrowa Lubelskiego : słownik biograficzny / przygotował Marian Markiewicz ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski ; Lublin : «Multico», 2001. – 238, [1] stron : ilustracje ; 21 cm
Bibliografia
ISBN 83-86660-58-9

Markiewicz Marian. Wojsko Polskie i żołnierze z Ostrowa Lubelskiego i okolicy / Marian Markiewicz ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego ; [Lublin] : Wydawnictwo Ifryt S. Woźniak, K. Księski Spółka Jawna, 2011. – 386 stron : ilustracje ; 21 cm
Bibliografia na stronach 373-375.
ISBN 978-83-62980-97-0

Markiewicz Marian, Kowieski Ludwik. Służba zdrowia w Ostrowie Lubelskim w zarysie historycznym : refleksje medyczne / Marian Markiewicz, Ludwik Kowieski ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Lublin ; Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, 2006. – 226, [1] stron : ilustracje ; 21 cm
Bibliografia przy rozdziałach.

Markiewicz Marian, Maleszyk Zofia. Kapliczki i krzyże Ostrowa Lubelskiego i okolic / Marian Markiewicz, Zofia Maleszyk ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego ; Lublin : «Multico», 2005. – 134, [1] stron, [8] stron tablic kolorowych : faksymilia, fotografie ; 19 cm
Bibliografia na stronach 134.
ISBN 83-86660-95-3 («Multico»)

Materiały z obchodów jubileuszowych 460-lecia na-

danaia praw miejskich Ostrowowi Lubelskiemu, 4 marca 2008 r., 13-15 czerwca 2008 r. / Marian Markiewicz – opracowanie ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, Urząd Miejski w Ostrowie Lubelskim. – Ostrów Lubelski : PWZN «Print 6», 2008. – 144 stron : ilustracje kolorowe ; 21 cm

ISBN 978-83-87414-34-4

Nowak Piotr Bogusław. Dzieje parafii Ostrów Lubelski do roku 1918 / Piotr B. Nowak ; opracował i przygotował do druku Marian Markiewicz ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, 2016. – 168 stron : ilustracje ; 21 cm

Praca magisterska. Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Teologii, 1994. – Opis według okładki. – Na stronie tytułowej rok wydania 1994. – Bibliografia na stronach 15-26.

ISBN 978-83-63698-08-9

Poprawa stanu ekologicznego i optymalizacja wykorzystania turystycznego zlewni zespołu jezior Miejskie – Kleszczów, jako rozwiązanie pilotażowe do wdrażania na obszarach pojeziernych Euroregionu Bug : praca zbiorowa / pod red. Tadeusza J. Chmielewskiego. – Ostrów Lubelski : Gmina Ostrów Lubelski ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego, 2006. – 40 stron : fotografie, plany, rysunki, wykresy (głównie kolorowe) ; 23 cm

Program Współpracy Przygranicznej PHARE. Fundusz Małych Projektów.

ISBN 83-89616-04-1. – ISBN 978-83-896160-4-3

Szkolnictwo w Ostrowie i okolicy / pod red. Mariana Markiewicza ; [autorzy rozdziałów Beata Czapska i inni] ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski ; Lublin : Wydawnictwo Drukarnia Bestprint, 2009. – 336 stron : ilustracje ; 21 cm

ISBN 978-83-60702-79-6

Wójcik Maria. Ostrów Lubelski w pamiętnikach Augustyna Respondka oraz dziejach rodzin Arciszewskich i Domaszewskich / przygotowała Maria Wójcik ; Towar-

zystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego ; Lublin : PWZN Print 6, 2007. – 361 stron : ilustracje ; 24 cm + dysk optyczny (CD-ROM)

ISBN 83-87414-04-2

Wójcik Maria. Portrety ostrowskie / Maria Wójcik ; [Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego]. – Ostrów Lubelski : TZOL, 2001. – 496, [3] strony : ilustracje ; 21 cm

ISBN 83-86660-62-7

Wójcik Maria. Twórcy kultury : biografie ostrowskie / Maria Wójcik ; [Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego]. – Ostrów Lubelski : TZOL, 2003. – 377 stron : ilustracje (głównie kolorowe), nuty ; 21 cm

ISBN 83-86660-75-9

Wójcik Maria. Wybrane dokumenty do dziejów Ostrowa Lubelskiego / Maria Wójcik ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego ; Lublin : Ars Libri Wydawnictwo, Introligatornia, 2013. – 513 stron : ilustracje ; 24 cm + 1 dysk optyczny (CD-ROM)

Tekst w języku polskim i łacińskim, częściowo tłumaczony z języka łacińskiego. – Na dysku optycznym (CD-ROM) wydanym wraz z książką: «Informacje o projekcie: Genealogie parafii Ostrów Lubelski 1665-2013 : sieć powiązań rodzinnych z terenem historycznej parafii Ostrów Lubelski / Marek Andrzej Bunia».

ISBN 978-83-63698-03-1 (Ars Libri)

Zagłada wsi Jamy – 8 marca 1944 r. : praca zbiorowa / pod redakcją Bolesława Kapitana ; Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego. – Ostrów Lubelski : Towarzystwo Ziemi Ostrowa Lubelskiego ; Lublin : Ars Libri Wydawnictwo, Introligatornia, 2015. – 221 stron : ilustracje ; 21 cm

ISBN 978-83-63698-05-8 (Ars Libri)

Opracowała

Bożena Lech-Jabłońska

Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

e-usługa Omnis w Dzierzkowicach

Idea projektu „e-usługa OMNIS”, realizowanego przez Bibliotekę Narodową, polega na wdrożeniu ogólnopolskiego systemu informatycznego oferującego jeden punkt dostępu do zbiorów polskich bibliotek i przystosowanie go do aktualnej oferty rynku wydawniczego w Polsce. Obecnie działa wiele systemów bibliotecznych wykorzystywanych do obsługi biblioteki. By zintegrować usługi biblioteczne, BN zdecydowała się na Zintegrowany System Zarządzania Zasobami dla Bibliotek Alma i wyszukiwarkę Primo. Zintegrowany System Zarządzania Zasobami dla Bibliotek, docelowo przeznaczony jest dla bibliotek w Polsce bez względu na charakter biblioteki i typ gromadzonych materiałów bibliotecznych. Największą zaletą Zintegrowanego Systemu Zarządzania Zasobami dla Bibliotek, jest możliwość współkatalogowania w czasie rzeczywistym w jednym systemie informatycznym. W pierwszym etapie wdrożenie nowego systemu objęło Bibliotekę Jagiellońską, Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie i Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Witolda Gombrowicza w Kielcach. W 2022 r. do zintegrowanego systemu dołączyło 55 bibliotek powiatowych, miejskich i gminnych z województwa lubelskiego. W tym gronie znalazło się Gminne Centrum Kultury. Gminna Biblioteka Publiczna w Dzierzkowicach. O obawach i oczekiwaniach związanych z projektem, opowiada dyrektor GOK GBP Aleksandra Lipińska.

(od redakcji)

Gminna Biblioteka Publiczna w Dzierzkowicach (woj. lubelskie, powiat kraśnicki) do niedawna wypożyczała pozycje czytelnicze w sposób tradycyjny. Opieraliśmy się na kartkowych katalogach bibliotecznych i klasycznej formie wypożyczenia książek. Chcemy jednak rozwijać naszą bibliotekę, docierać do większego grona czytelników oraz być dla nich dostępni w sieci. Przyszedł czas na wielkie zmiany, czas na cyfryzację naszej biblioteki. Z przyjemnością i ogromną nadzieją przystąpiliśmy więc do wdrożenia najnowocześniejszego na świecie systemu bibliotecznego ALMA. Wierzymy, że po procesie adaptacyjnym, system przyniesie nam wiele korzyści i będzie odpowiadał potrzebom oraz stylowi życia współczesnych czytelników.

Zarówno sam system biblioteczny, jak i proces szkoleniowy oraz wdrożeniowy, jest dla pracowników nowością, wręcz wyzwaniem. Bibliotekarki z dużą starannością i odpowiedzialnością uczestniczyły w szkoleniach prowadzonych przez Bibliotekę Narodową. Ufam, że są świetnie przygotowane do wprowadzenia systemu oraz do ewentualnej pomocy czytelnikom w obsłudze platformy. Osobiście mam doświadczenie zawodowe w bankowości i system Alma przypomina mi programy bankowe, na których kiedyś miałam przyjemność pracować. Jako kierownik biblioteki, poznając również ten system, uważam, że na pewno unowocześni on i usystematyzuje pracę naszej biblioteki. Czytelnikom natomiast stworzy szerokie możliwości zaspokajania ich potrzeb informacyjnych oraz całodobowy dostęp do katalogów nie tylko naszej biblioteki, ale także innych bibliotek, uczestniczących w projekcie e-usługa OMNIS.

Dociera do nas wiele zapytań od naszych czytelników, szczególnie seniorów, którzy nie są obeznani z nowoczesnymi technologiami. Boją się, że nie poradzą sobie z obsługą platformy i nie będą już potrafili wypożyczać książek. Odpowiadamy na te obawy i zapewniamy, że nowy system wypożyczenia nie utrudni codziennego korzystania z biblioteki. Dołożymy wszelkich starań, aby każdy czytelnik odczuł zmiany wprowadzone w naszej bibliotece jako zmiany pozytywne. Pokażemy szerokie spektrum nowych możliwości informacyjnych, z których każdy będzie mógł czerpać dla siebie.

Proces wdrożenia nowego systemu bibliotecznego to dużo pracy. W marcu planujemy zamknąć bibliotekę dla czytelników, aby przeprowadzić cały proces, dopracować go pod względem technicznym i organizacyjnym. Po powtórnym otwarciu, Gminna Biblioteka Publiczna w Dzierzkowicach będzie placówką, która wykonała krok ku nowoczesności.

Aleksandra Lipińska
Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury.
Gminnej Biblioteki Publicznej w Dzierzkowicach

Lubelski Bibliotekarz roku 2022

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ogłosił rozpoczęcie XIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu SBP Bibliotekarz Roku 2022.

Celem Konkursu jest zaprezentowanie w ogólnopolskim środowisku bibliotekarskim oraz wśród szerokiego grona odbiorców tych pracowników bibliotek, którzy w całym 2022 roku wyróżnili się wyjątkowymi osiągnięciami, zasługując na wysoką ocenę i popularyzację swoich dokonań. To dzięki ich kreatywności, wiedzy i zaangażowaniu biblioteki zmieniają się, coraz lepiej zaspokajają potrzeby czytelników, modernizują lokale i wyposażenie, umiejętnie wykorzystują nowe technologie, tworzą nowoczesne serwisy informacyjne i dokumentacyjne, cyfrowe biblioteki i lokalne archiwa cyfrowe. Jednocześnie dbają o zachowanie dziedzictwa kulturowego i stwarzają warunki do różnorodnej społecznej aktywności.

Formuła Konkursu jest otwarta. Kandydaci mogą reprezentować wszystkie typy bibliotek, a poddawane ocenie dokonania, dotyczą różnych obszarów aktywności zawodowej. Liczą się osiągnięcia, nie stanowisko w bibliotece, czego najlepszym przykładem są nasi dotychczasowi laureaci.

Konkurs składa się z dwóch etapów: okręgowego i ogólnopolskiego. Podczas pierwszego, wybierani są najbardziej cenieni bibliotekarze w poszczególnych województwach.

W drugim etapie, spośród laureatów regionalnych, wyłania się Bibliotekarz Roku 2022, cieszącego się największym uznaniem w kraju. Etap I organizowany jest przez Zarządy Okręgów SBP. Kandydaci mogą być zgłaszani przez osoby indywidualne (pracownicy i użytkownicy bibliotek, członkowie SBP i innych organizacji, inne osoby, np. studenci), struktury SBP, organizacje, dyrekcje bibliotek, szkół, redakcje czasopism zawodowych, lokalne władze (samorządowe, uczelniane). Warunkiem jest uzyskanie zgody osoby zgłaszanej.

Kandydatury na Lubelskiego Bibliotekarza Roku 2022 prosimy zgłaszać do **28 lutego 2023 r.** na adres – lubelski@sbp.pl

Szczegóły i dokumenty do pobrania na stronie http://www.sbp.pl/konkurs/informacje?konkurs_id=25059

Joanna Puchacz, Lubelski Bibliotekarz Roku 2021

Poznajemy biblioteki naszych sąsiadów czyli Job Shadowing – Koszyce

Akredytowany projekt numer: 2021-1-PL01-KA121-ADU-000010256 w ramach programu Erasmus+, akcja kluczowa 1: Mobilność edukacyjna osób
Numer akredytacji: 2020-1-PL01-KA120-ADU-096333

Kolejny wyjazd zagraniczny typu job shadowing (poznawanie pracy na danym stanowisku poprzez obserwację), to wizyta sześciu osób w Koszycach (Słowacja) w terminie 26-30 września 2022 r. Bibliotekarzy z Lublina gościli Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach (Biblioteka Publiczna Jana Bocatia). Uczestnicy mobilności zapoznali się z funkcjonowaniem słowackich bibliotek na przykładzie Biblioteki Publicznej Jana Bocatia oraz Koszyckiej Biblioteki Młodzieżowej.

Główną biblioteką, w której realizowano mobilność była Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach. Biblioteka Publiczna Jána Bocatia w Koszycach jest jedną z największych i najstarszych bibliotek w Słowacji. Jej początki sięgają XVII wieku. Została powołana w 1924 r jako Państwowa Biblioteka Publiczna. Od 2002 r. jest instytucją kultury regionu samorządowego Koszyc. Posiada ok. 200 000 dokumentów – są to książki, gazety, czasopisma, książki z nutami i nośniki CD, dostępne na miejscu lub wypożyczone do domu. Ważną część stanowią materiały związane z Koszycami oraz regionem koszyckim. Oprócz usług bibliotecznych i informacyjnych przygotowuje wysta-

wy edukacyjne i kulturalne wydarzenia. Koncentruje się na eventach tematycznych dla dzieci i młodzieży, a także seniorów oraz cudzoziemców. Biblioteka posiada 10 oddziałów – Centralne Biuro Wypożyczeń, Dział Regionalny i Muzyczny, filie w największych częściach Koszyc oraz Biblioteka Prezydencka. Koszycka biblioteka stanowi bardzo ważną rolę w lokalnym społeczeństwie. Jest to ogólnie dostępna placówka świadcząca usługi na rzecz wszystkich mieszkańców. Poprzez wszelkiego rodzaju działania, w których motywu przewodnim jest książka, stara się aktywizować i zintegrować społeczność lokalną, która jest w znacznym stopniu zróżnicowana kulturowo (liczna mniejszość węgierska, romska, czeska, ukraińska).

Jedną z ciekawszych form popularyzacji czytelnictwa i literatury w nowych mediach jest portal literacki „Książki w zasięgu ręki”, który powstał w 2017 r. Jego wydawcą jest Biblioteka Publiczna Jána Bocatia w Koszycach. Celem projektu jest promocja książek w przystępnej i zrozumiałej formie dla szerszego grona odbiorców, przy zachowaniu określonego standardu jakości. Dużą popularnością cieszy się cykl dyskusji z autorami i ich gośćmi pod nazwą „1+1”. Ideą projektu jest przybliżenie czytelnikom i publiczności m.in. współczesnych twórców literackich czy autorów literatury popularnonaukowej. Przy bibliotece działa Klub Czytelniczy, którego członkowie spotykają się regularnie raz w miesiącu. Coraz większym zainteres-

sowaniem cieszy się Klub Literacki KOLIK, który przyciąga początkujących autorów, poetów i powieściopisarzy. Cyklicznie organizowana jest akcja „Burza knih” (wymiana książek), polegająca na wymianie starych i zniszczonych książek należących do użytkowników, na nowe z księgozbioru biblioteki.

Bibliotekarze wykazują duże zaangażowanie w promocję czytelnictwa i aktywizację czytelników w różnym wieku. Wychodząc naprzeciw negatywnym trendom związanym z malejącym czytelnictwem, pracownicy biblioteki angażują się w liczne interdyscyplinarne inicjatywy, które mają za zadanie zainteresować książką. Współpracują z różnymi organizacjami i instytucjami zewnętrznymi takimi jak kluby fotograficzne i podróżnicze, stowarzyszenia artystyczne, instytucje kultury, jednostki państwowe, szkoły czy miejska policja. Są to wszelkiego rodzaju festyny, konkursy, występy, wystawy, wykłady, pogadanki, inscenizacje, dni gier planszowych, letnie targi książki itp. Wspólnie z Zarządem Zieleni Miejskiej w Koszycach biblioteka zorganizowała akcję „Wymiana książek i roślin”, która spotkała się z uznaniem lokalnej społeczności. Każdy mógł przynieść, wymienić i zabrać do domu książkę lub roślinę w dobrym stanie. Dzieci i młodzież mogą również korzystać z licznych atrakcji czytelniczych. Warsztaty „Kreatywne pisanie” skierowane do dzieci ze szkół podstawowych, wykorzystujące twórcze działania podczas zabawy, to ciekawa alternatywa dla tradycyjnych zajęć lekcyjnych.

Szczególnie uwarunkowania historyczne wpłynęły na zróżnicowanie etniczne samych Koszyc i kraju koszyckiego. Najlicniejszą mniejszość narodo-

wą stanowią Węgrzy, następnie Romowie i Czeši. Dużym problemem społecznym Koszyc jest asymilacja Romów. Grupa ta skupiona jest w zamkniętym osiedlu na obrzeżach miasta. Bibliotekarze podejmują próby pomocy romskim dzieciom w nauce, starają się zainteresować najmłodszych czytaniem książek, organizując spotkania w bibliotekach. Jest to jednak trudne zadanie, ponieważ większość Romów nie wykazuje chęci zmiany swojej sytuacji życiowej. W Bibliotece Publicznej w ramach cyklu, organizowane są projekty tematyczne dotyczące poszczególnych mniejszości narodowych. I tak, aby przybliżyć kulturę i język Romów, odbyło się spotkanie otwarte pt. „Poznajmy się – mniejszość romska”. Zaproszono przedstawicieli lokalnych Romów, którzy opowiedzieli słuchaczom o swojej społeczności. Mniejszość żydowska również została objęta podobnym działaniem („Poznajmy się – mniejszość żydowska”). Akcja „Dobra lektura po węgiersku” to z kolei ukłon w stronę Węgrów zamieszkujących Koszycy. Jest to grupa dobrze funkcjonująca lokalnie, jednak pielęgnująca swoją odrębność. Czeši świętowali „Dni Kultury Czeskiej” wystawą sztuki. Sytuacja geopolityczna związana z agresją Rosji na Ukrainę zmusiła koszycką bibliotekę do zdecydowanych działań, w postaci przede wszystkim działalności edukacyjnej. Zorganizowany został kurs języka słowackiego dla dorosłych, który cieszył się dużym zainteresowaniem.

Od kilku lat biblioteka systematycznie poszerza ofertę dla seniorów. Jest to grupa szczególnie aktywna wśród użytkowników. VKJB jako

pierwsza biblioteka w Słowacji utworzyła centrum konsultacyjne i oferuje swoim czytelnikom w wieku 50+ i niepełnosprawnym emerytom, możliwość studiowania na wirtualnym uniwersytecie trzeciego wieku. Współpracuje z uniwersytetami ze Słowacji i Czech. Inicjatywa cieszy się wielką renomą wśród seniorów. Od 20 lat biblioteka organizuje nieformalną edukację w zakresie obsługi komputera w Centrum Informacyjno-Edukacyjnym. Seniorzy mogą skorzystać z licznych warsztatów m.in. szydełkowania, florystycznych, z ornamentyki, nauki rysunku i malarstwa, czy wykładów nt. profilaktyki zdrowotnej i bezpieczeństwa osobistego.

Wizyta w Koszycach udowodniła, że zaangażowanie, kreatywność i pasja bibliotekarzy wpływa na postrzeganie biblioteki i zachęca do czytania. Otwartość na odmienność kulturową i akceptacja in-

ności jest w stanie zintegrować lokalną społeczność. Inspirujące jest zaangażowanie instytucji w rozwój seniorów i ich aktywność w życiu kulturalnym. Wszelkie działania biblioteki oraz organizacji współpracujących stanowią źródło inspiracji do działań w WBP w Lublinie.

Nina Dąbrowska
Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**

Biblioteki w Miskolcu na Węgrzech

Akredytowany projekt numer: 2021-1-PL01-KA121-ADU-000010256 w ramach programu Erasmus+, akcja kluczowa 1: Mobilność edukacyjna osób

Numer akredytacji: 2020-1-PL01-KA120-ADU-096333

Jana Bocatia w Koszycach. Pomocną rolę w organizacji pracy w miejscowościach, w których brak punktów bibliotecznych, odgrywa wielofunkcyjny bibliobus. Jest on wyposażony w stanowiska komputerowe, telewizor, ekran panoramiczny oraz w najnowszą i najbardziej popularną literaturę. Pracownik autobusu

W ramach programu Erasmus+ w dniach 17-21 października 2022 r., sześcioro bibliotekarzy z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, odwiedziło biblioteki w Miskolcu na Węgrzech. Była to mobilność typu job shadowing i miała na celu poznawanie pracy węgierskich bibliotekarzy na danym stanowisku poprzez obserwację.

Główną biblioteką, gdzie zrealizowana została mobilność, była Biblioteka Powiatowa i Miejska im. Ferencza Rakoczego II. Poznaliśmy historię i teraźniejszość 70-letniej placówki. Zwiedziliśmy gmach zaczynając od magazynów i intrologatorni, mieszczących się na dole budynku. Tu znajdują się główne zbiory wypożyczalni dla dorosłych i dzieci. Biblioteka posiada bardzo rozbudowany dział muzyczny z bogatą kolekcją nagrań muzyki klasycznej, jazzu i muzyki ludowej. W zbiorach znajdują się też instrumenty muzyczne. Biblioteka otwarta jest na współpracę z dziećmi, dużo uwagi poświęca osobom starszym, prowadząc specjalnie dla nich zajęcia dydaktyczne. Nasza grupa, wraz z koordynatorem, miała okazję uczestniczyć w tego rodzaju zajęciach. Biblioteka współpracuje z innymi bibliotekami na Węgrzech, ale także ze słowacką Biblioteką Publiczną

bibliotecznego prowadzi wypożyczenia, udziela informacji, a także pomaga okolicznym mieszkańcom w załatwianiu spraw urzędowych.

Drugim miejscem odwiedzionym przez nas, było Biblioteczne Centrum Informacji i Usług Społecznych w Vadnie. Jest ono odpowiednikiem polskiej biblioteki gminnej, podlega Bibliotece Powiatowej i Miejskiej im. Ferencza Rakoczego II w Miskolcu. Poza tradycyjnym udostępnianiem książek, Centrum prowadzi działalność na rzecz aktywizacji miejscowej ludności. Organizuje kursy i naukę obsługi komputera. Biblioteka stara się integrować mieszkańców, organizując spotkania okolicznościowe, często o charakterze patriotycznym. Ciekawą inicjatywą w Vadnie jest prowadzenie swoistej księgi pamiątkowej. Znajdują się w niej życiorysy i wizerunki zasłużonych obywateli, m.in. żołnierzy biorących udział w walkach na terenie całej Europy. W księdze znaleźliśmy zapiski na temat Lubelszczyzny. Wymieniono miejscowości takie, jak: Tarnawatka czy Komarów, gdzie żołnierze węgierscy ponieśli śmierć w walce z niemieckim okupantem.

Trzecim miejscem, które odwiedziliśmy, była Biblioteka Języków Obcych im. Szabo Lőrinc i Biblio-

teka Muzeum Józefa Levaya w Miskolcu, mieszcząca się w jednym budynku. Józef Levay, znany węgierski lekarz, przyrodnik i bibliofil, przekazał swój księgozbiór i dom na potrzeby mieszkańców miasta. Obecnie mieści się tam wspomniana Biblioteka Językowa. Książki dostępne są w 26 językach, jest także księgozbiór w języku polskim. Polonia węgierska, z przedstawicielami której mieliśmy przyjemność się spotkać, bardzo aktywnie włącza się w życie kulturalne i społeczne miasta. Organizuje przedstawienia i występy z różnych okazji, przybliżając kulturę polską.

W Miskolcu jest 13 grup narodowościowych. Pracownicy biblioteki prowadzą kluby językowe dla mniejszości narodowych, organizują spotkania. Jest

to praktyka godna naśladowania. Otwartość na odmienność kulturową i jej poznawanie jest w stanie przełamać bariery i zintegrować lokalną społeczność.

Reasumując, wyjazd był bardzo owocny, przybliżył nam funkcjonowanie i organizację trzech węgierskich bibliotek. Poszerzył nasze kompetencje fachowe i językowe, co z pewnością przełoży się na podniesienie poziomu naszej pracy zawodowej.

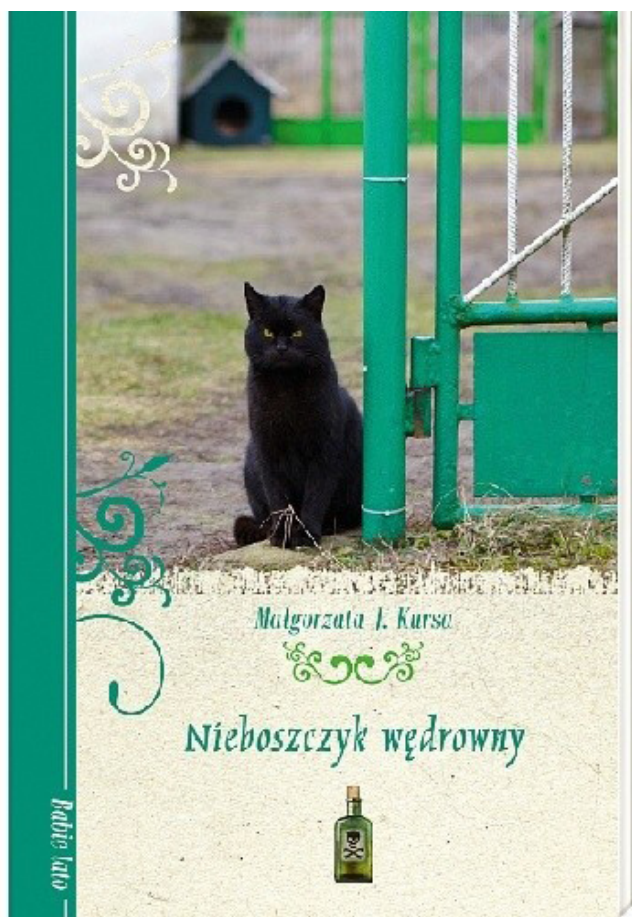
Marzena Kopciowska
Dział Gromadzenia i Dystrybucji Zbiorów
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**

O mój Kocie!

W małym, pozornie spokojnym miasteczku dochodzi do zbrodni. Wydawać by się mogło, że właściwie co wspólnego może mieć ze sobą trup, kot, apteka, Kraśnik i przystojny policjant. Kota i policjanta jeszcze można zrozumieć....

Książka *Nieboszczyk wędrowny* to komedia kryminalna, której bohaterami są młodzi farmaceuci – Marylka i Sławek Lipski, którzy z Lublina przeprowadzają się do Kraśnika. Dostają dom z apteką w spadku po ciotce Marylki – Teresie Zawilskiej. Czy faktycznie będzie to intratny spadek, czy pełen niespodzianek dom grozy z apteką? A właściwie co tam robi trzyletni kot, zwany Belzebubem? Czy aby na pewno koci bohater w swojej prostocie pozostaje do granic możliwości zwykłym kotem? Mając na uwadze indywidualizm kocich charakterów, na pewno nie będzie łatwo, bo to prawdziwy „Belzebub” w jedenastokilowym futrze!

Znalezione przypadkowo zwłoki i ich wędrowka po okolicznych posesjach, doprowadza do licznych, ciekawych i zabawnych zwrotów akcji. Sympatyczni mieszkańcy Kraśnika zaś, nie pozostawiają złudzeń, że to wielobarwne lubelskie miasteczko jest niczym Sandomierz w serialu „Ojciec Mateusz”. Tam ciągle coś się dzieje!

Jeśli intrygują Cię zawite opowieści z kocim akcentem, to ta książka jest dla Ciebie!
Pssst...jest druga część.

Nieboszczyk wędrowny / Małgorzata J. Kurska. – Warszawa : Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, 2016.

Justyna Kasperczuk
Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Pożegnania Maria Rydz (8 XII 1957 – 19 XII 2022)

Bogumiła Rydzowa

Powiedz kiedy wrócisz

Dedykuję Marysi (pierwszy wyjazd do Szwecji)

Przed Tobą życie i świat.

Pragniesz poznać obce kraje,

życie innych ludzi,

kulturę, język, obyczaje.

Więc płyń

Poza przeciętność.

Szukaj nowych dróg.

Unikaj zdradliwych słońc

i złudnej fatamorgany.

Bądź zdrowa!

Niech Cię strzeże Bóg!

Lecz nim zawierysz los

grzywom spienionych fal

na morskim odmęcie –

nim prom odpłynie

powiedz –

powiedz kiedy wrócisz,

bym mogła

szeroko otworzyć

drzwi naszego domu

na Twoje

przyjęcie.

1984 r.

[wiersz z tomu poezji Bogumiły Rydzowej *Ten most zbudowałam z ulotnych mgieł...*, wydanego w Lublinie w 2013 roku]

Maria Grażyna Rydz urodziła się 8 grudnia 1957 roku w Lublinie. Rodzice, Bogumiła i Jerzy, siostry: Ewa, Maria, Hanna i Elżbieta oraz brat Janusz tworzyli piękną, wspierającą się rodzinę. Pomimo zbyt wczesnego odejścia Ojca (zmarł w roku 2002) więzy rodzinne do dziś dla całej wielopokoleniowej rodziny są najważniejszą wartością.

Marysia, po ukończeniu szkoły podstawowej została przyjęta do klasy o profilu matematyczno-fizycznym IV Liceum Ogólnokształcącego w Lublinie, w którym dała się poznać jako uczennica sumienna

i wyróżniając się w nauce. Zainteresowania przedmiotami ścisłymi pokierowały jej wyborami studiów. Po zdaniu matury w 1976 roku, studiowała krótko fizykę na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a później matematykę i informatykę na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Maria jednak wciąż *szukała nowych dróg*. Po trzech latach studiów z zakresu przedmiotów ścisłych, zamiłowanie do języków obcych zawiodło Ją ostatecznie – po zdany egzaminie – na Wydział Filologiczny w Uniwersytecie Jagiellońskim. Ukończyła – w 1987 roku – filologię szwedzką. W czasie studiów otrzymała roczne stypendium zagraniczne, co pozwoliło Jej na biegłe opanowanie języka szwedzkiego i doszlifowanie znajomości – już wcześniej przyswojonego – języka niemieckiego. Na studiach specjalizowała się w teorii tłumaczenia literackiego (w latach późniejszych dowiodła talentu translatorskiego tłumacząc m.in. poezje Anny Lisy Lönnqvist: *Wiersze/Dikter*, obrazy Jadwiga Krystyna Szmida, wybór wierszy Ryszard Montusiewicz, tłumaczenie Maria Rydz, Beata Bernikiewicz, Lublin, Wydawnictwo Norbertinum, 2007; wydanie drugie uzupełnione i poprawione Lublin 2008). Kończąc studia wykazywała również znajomość łaciny, języka rosyjskiego oraz angielskiego, a także innych języków skandynawskich (duński, norweski). Język angielski doskonaliła później na specjalistycznych kursach, m.in. General English w Lu-

belskiej Szkole Biznesu (1995). Po ukończeniu studiów pełniła przez wiele lat funkcję tłumacza przysięgłego języka szwedzkiego przy Sądzie Wojewódzkim w Lublinie. Nauczała szwedzkiego m.in. na organizowanych przez UMCS kursach językowych, dokonywała tłumaczeń z języka angielskiego i duńskiego.

W czerwcu 1988 roku Maria Rydz rozpoczęła pracę w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, którą zakończyła – również w czerwcu – odejściem na emeryturę w roku 2018.

Pierwsze miejsce pracy Majki w WBP to Dział Sieci Miejskiej (dwutygodniowy niepełny etat, zatrudnienie na okres próbny), później, już na pełnym etacie – Dział Informacji i Udostępniania (obejmujący wtedy zarówno Informatorium, Oddział Bibliografii Lubelszczyzny, a także czytelnie: naukową i czasopism). Z tego działu Marysia przeszła bezpośrednio do – zorganizowanego przez siebie – Działu Komputeryzacji, którym kierowała nieprzerwanie od 1 lutego 1996 roku do dnia odejścia na emeryturę. W międzyczasie, w roku 1992, ukończyła roczne Podyplomowe Studium Bibliotekoznawcze w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Szybko awansowała – już 1 grudnia 1996 otrzymała stanowisko starszego kustosa.

Miarą znaczenia i wartości trzydziestoletniej pracy Marii Rydz w Bibliotece są zmiany, które zapoczątkował Waldemar Jakson, ówczesny zastępca dyrektora Biblioteki im. Hieronima Łopacińskiego, a w których realizację Majka czynnie i twórczo się włączyła. Początkowo było to wdrożenie nowego sposobu zarządzania, dającego podwaliny pod wprowadzenie – iście rewolucyjnych – zmian w sposobie funkcjonowania Biblioteki. Majka optowała za wprowadzanymi zmianami, były one m.in. efektem obserwacji i przemyśleń, których źródłem były Jej wyjazdy na konferencje zagraniczne (na przykład do Niemiec) czy podróże służbowe z pracownikami samorządowymi województwa lubelskiego do zaprzyjaźnionych krajów, prowincji czy landów (np. do Holandii). O wartościach zmian pisała w licznych artykułach, m.in. *Marketing – szkolenia*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 1996, nr 5; *Współpraca Lublin – Gelderland*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 1998, nr 5; *Tradycja i nowoczesność*, „Bibliotekarz” 1998, nr 11; *Nowe formy planowania*

i organizacji pracy, czyli próby stosowania marketingu w zarządzaniu, „Bibliotekarz” 1999, nr 2; *Z pobytu w holenderskich bibliotekach publicznych*, „Bibliotekarz” 1999, nr 7/8; *W stronę marketingu*, Cz. 1-2, „Bibliotekarz” 2000, nr 1, nr 2; *Poszukiwanie nowych form działania Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w dobie transformacji gospodarczej i społecznej*, w: *Rola i miejsce nowoczesnej biblioteki w zreformowanej szkole. Materiały z wojewódzkiej konferencji poświęconej diagnozie bibliotek Lubelszczyzny*, Lublin 2000.

Maria uwierzyła i przekonała zarządzających Biblioteką, że warto szybko wdrażać proces automatyzacji procesów bibliotecznych, bo to potrzeba, a nawet wymóg przełomu XX i XXI wieku. Wszystkie kolejne działania i starania obszernie relacjonowała w artykułach publikowanych zarówno w branżowych pismach naszej Biblioteki, jak i w czasopismach ogólnokrajowych. Były to teksty o znaczących tytułach, układające się w kolejne etapy zmian pracy w bibliotekach polskich – publicznych i naukowych (*Dział Komputeryzacji Biblioteki [im. H. Łopacińskiego]*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 1996, nr 1; *Grant Fundacji Andrew W. Mellon`a na komputeryzację Biblioteki!*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 1996, nr 3; *Wizyta profesora Richarda E. Quandta [w WBP]*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 1996, nr 4; *Strategia i cele komputeryzacji WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie*, „Bibliotekarz Lubelski” R. 41 (1996); *Zespół Koordynacyjny ds. Komputeryzacji Bibliotek Publicznych Regionu*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 2000, nr 1/2; *Stan automatyzacji Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego*, w: *Jak automatyzujemy biblioteki publiczne? Materiały z ogólnopolskiej konferencji nt. „Automatyzacja bibliotek publicznych”*, Warszawa/Miedzeszyn, 6-8 listopada 2000, Warszawa, 2001; *Migracja elektronicznego katalogu WBP w Lublinie do systemu Virtua*, „Dostrzegacz Biblioteczny” 2003, nr 4; *Standardy komputeryzacji bibliotek publicznych*, „Bibliotekarz” 2005, nr 3; *Propozycje standardów komputeryzacji bibliotek publicznych*, w: *Automatyzacja bibliotek publicznych*, Warszawa, 2005; *15 lat komputeryzacji Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie*, „Bibliotekarz Lubelski” R. 54 (2011).

Była pomysłodawczynią powołania – jakże wtedy nowatorskiego – Zespołu Regionalnego Centrum Strategii Bibliotek Publicznych (2000), który w zamyśle miał tworzyć i wspomagać w działaniach na rzecz komputeryzacji wspólnotę bibliotek publicznych województwa w okresie ważnych przemian w ich funkcjonowaniu. Stworzyła bardzo szczegółowy program działania tego Zespołu. Sądzę, że może on – nawet po dwudziestu latach od czasu powstania – z powodzeniem być użytecznym w zakresie tworzenia obecnej komputerowej kooperatywy placówek bibliotecznych.

Maria czynnie uczestniczyła w wielu ogólnokrajowych konferencjach, brała udział w pracach różnych gremiów i grup roboczych na wszystkich szczeblach struktury bibliotekarskiej w Lublinie, województwie, Polsce. Jej działania na rzecz intensywnego rozwoju bibliotek polskich, a zwłaszcza Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, były doceniane przez kolejnych dyrektorów naszej placówki, otrzymała m.in. Srebrny Krzyż Zasługi (2002), Medal Prezydenta Miasta Lublin (2007), Medal Srebrny za Długoletnią Służbę (2017), Medal Pamiątkowy za Zasługi dla Województwa Lubelskiego (2017).

W tworzeniu Działu Komputeryzacji w WBP w Lublinie, w pionierskich pracach nad zautomatyzowaniem procesów bibliotecznych naszej Biblioteki, wspomagał Majkę Andrzej Zabielski, młody informatyk, który – pomimo że od lat dziecięcych zmagął się z nieuleczalną chorobą – potrafił podjąć wyzwania nowych czasów. Niestety, przegrał walkę o życie i odszedł młodo, zbyt młodo (ur. 6 października 1971 – zm. 24 grudnia 2004). Dział Komputeryzacji, który od podstaw stworzyła Maria, rozrastał się dynamicznie. Z dwuosobowego, później trzyosobowego składu, przekształcił się w agendę kilkuosobową i obecnie stanowi jeden z filarów struktury organizacyjnej Biblioteki. Majka, odchodząc na emeryturę, pozostawiła w nim młodych, mądrych pracowników, którzy z powodzeniem potrafią kontynuować rozpoczętą przez Marysię działalność. Ukształtowała ich formy pracy, wskazując przede wszystkim na cechę, którą

powinni kierować się w swojej działalności – odpowiedzialność.

Maria była nieprzeciętna, bardzo pracowita, oddana, zaangażowana, ale i pozytywnie asertywna, konsekwentna w podjętych działaniach, ambitna. Majka – jako wyjątkowa osobowość – miała zawsze swój osobny świat. Marysia miała swoje liczne pozazawodowe zamiłowania (niektóre bardzo kobiece, np. podziw i nierzadko zazdrość budziły własnoręcznie wykonane przez Marysię swetry na drutach), o których umiała pięknie opowiadać. Miała plan na życie, tak jak na naukę kolejnego języka. Mawiała: „Najpierw trzeba bardzo dobrze przyswoić szkielet gramatyczny, a potem już tylko pozostaje ciągle obudowywanie go czytaniem, mówieniem, słuchaniem”. Rozprawiała o swoich poczynaniach z wielką radością i pasją. Jednak Jej oczy nabierały najbardziej niezwykłego blasku dopiero wtedy, gdy opowiadała o swoich Bliskich, Rodzicach, Rodzeństwie, a zwłaszcza o ich dzieciach i wnukach, z dumą relacjonowała sukcesy szkolne, zawodowe, osobiste kolejnych przedstawicieli swojej wielopokoleniowej rodziny.

Marię Rydz, skandynawistkę, emerytowanego starszego kustosa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, prekursorkę nowoczesnych form zarządzania w Bibliotece, pomysłodawczynię i śmiałą realizatorkę wdrażania automatyzacji procesów bibliotecznych, wieloletniego kierownika Działu Komputeryzacji Biblioteki, tłumaczkę, zmarłą 19 grudnia 2022 roku, pożegnaliśmy 28 grudnia 2022 roku. Spoczęła na Cmentarzu Komunalnym przy Drodze Męczenników Majdanka w Lublinie.

Maria, Marysia, Majka – dla każdego z nas inaczej, ale dla wszystkich mówienie i myślenie o Niej w czasie przeszłym jest jednakowo niezwykle trudne, wręcz niemożliwe.

Ewa Hadrian
Dział Informacji i Promocji
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Subiektywny Kalejdoskop Biblioteczny 2022

- 15 marca klubowiczka Dyskusyjnego Klubu Książki „Okładka” w Aleksandrowie Nikola Jastrzębska otrzymała nagrodę w konkursie *Klubowicze do Klawiatur* za najlepszą recenzję roku 2021, organizowanym przez Instytut Książki.
<https://www.ealeksandrow.pl/art,1104,nagroda-za-najlepsza-recenzje-roku-2021>
- 9 maja Powiatowa Biblioteka Publiczna w Krasnymstawie zaprosiła swoich czytelników i sympatyków na spotkanie autorskie z Magdą Stachulą, polską pisarką, specjalizującą się w powieści psychologicznej, urodzoną w Krasnymstawie.
<http://www.pbpkrasnystaw.pl/?p=8560>
- 10 maja w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie otwarto jubileuszową wystawę rękopisów z okazji 115-lecia istnienia biblioteki. Zaprezentowano na niej unikatowe i niepowtarzalne manuskrypty, najcenniejsze pod względem treści i wyglądu, swoją tematyką związane z Lublinem i Lubelszczyzną.
<https://wbp.lublin.pl/index.php/2022/05/04/slowa-ulatuja-pismo-pozostaje-jubileuszowa-wystawa-rekopisow-z-okazji-115-lecia-powstania-biblioteki-publicznej-im-hieronima-lopacinskiego-w-lublinie/>
- 12 maja w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Lubartowie gościł Piotr Milewski – urodzony w Chełmie pisarz, dziennikarz, podróżnik. Jego książka *Planeta K. 5 lat w japońskiej korporacji* zdobyła nagrodę magazynu „National Geographic Polska” 2020 oraz nagrodę *Książka Roku Lubimyczytać.pl* 2020.
<http://www.biblioteka.powiatlubartowski.pl/155-aktualnosci/nowosci/647-spotkanie-z-piotrem-milewskim>
- 24 maja miała miejsce gala jubileuszowa z okazji 115-lecia powstania Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Uroczystość odbyła się w gościnnych progach Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie. Galę zaszczycili swoją obecnością przedstawiciele administracji rządowej, lokalnych władz samorządowych i kościelnych oraz środowiska akademickiego i bibliotekarskiego z całego kraju. Biblioteka została uhonorowana Medalem Srebrnym Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Medal odebrał Pan Tadeusz Sławecki – Dyrektor Biblioteki.
<https://wbp.lublin.pl/index.php/2022/06/07/gala-jubileuszowa-wbp-w-objektywie/>
- 25 maja WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie wyemitowała setny, jubileuszowy odcinek *Poranka u Hieronima*, cyklicznej audycji internetowej nadawanej z Biblioteki.
<https://wbp.lublin.pl/index.php/2022/05/24/100-porank-u-hieronima-biblioteka-okiem-bibliotekarzy-czyli-chwila-prawdy-o-lopacie/>
- 2 czerwca w Filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radzynie Podlaskim odbyło się spotkanie z Alkiem Rogozińskim w ramach DKK.
<https://mbpradzyn.pl/2022/05/30/alek-rogozinski-spotkanie-autorskie/>
- 9 czerwca w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Hrubieszowie odbyła się sesja dialogu „Dzień dobry pokolenia - stwórzmy dialog”, która jest realizowana w ramach Programu Młoda Polska. Organizowany jest on przez Fundację Szkoła Liderów z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach funduszy EOG. Dyskusja dotyczyła ważnych, często kontrowersyjnych, aktualnych tematów. Uczestnicy wydarzenia mieli okazję nabycia umiejętności prowadzenia dyskusji oraz otwarcia się na nią.
https://www.mbpgrubieszow.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=2090:relacja&catid=23&Itemid=146
- 10 czerwca Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie świętowała jubileusz 75-lecia biblioteki. Jubileusz był doskonałą okazją do uhonorowania biblioteki jako instytucji kultury i wyróżniających się bibliotekarzy pracujących na jej wizerunek. Wojewoda Lubelski Lech Sprawka nadał Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie okolicz-

nościowy Dyplom Uznania.

<https://www.mbpwlodawa.pl/wydarzenia/1334-brylantowy-jubileusz-w%C5%82odawskiej-ksi%C4%85%C5%BCnicy-we-w%C5%82odawskim-wehikule-czasu.html>

- 10 lipca WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie zaprosiła na wernisaz wystawy *Ponownie w Lublinie. Pokaz kopii obrazu Jana Matejki „Bitwa pod Grunwaldem”*. Wystawę wzbogaciły obiekty sakralne oraz publikacje udostępnione przez Rektora Kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Zwycięskiej w Lublinie. Kopia obrazu, której autorem jest Ireneusz Rolewski, została sprowadzona z Muzeum Historycznego Skierniewic im. Jana Olszewskiego. Wystawa nawiązuje do autentycznych wydarzeń z 1939 r., kiedy oryginał obrazu został ukryty w gmachu WBP przed hitlerowskim najeźdźcą. Obecnie obraz znajduje się w Muzeum Narodowym w Warszawie.
<https://wbp.lublin.pl/index.php/2022/07/10/wernisaz-wystawy-ponownie-w-lublinie-pokaz-kopii-obrazu-jana-matejki-bitwa-pod-grunwaldem/>
 - 8 sierpnia w WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie odbyła się Gala XXVIII edycji Nagrody im. Anny Platto. Nagroda jest przyznawana od 1995 roku pracownikom bibliotek publicznych z województwa lubelskiego, wyróżniającym się w obszarze popularyzacji literatury dziecięco-młodzieżowej oraz nowatorskich formach pracy z młodymi czytelnikami. Laureatką została Katarzyna Sudół z Filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kraśniku.
<https://wbp.lublin.pl/index.php/2022/08/11/gala-xxviii-edycji-nagrody-im-anny-platto/>
 - 23 września Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej zaprosiła na niezwykłą wystawę *Chciałem być żołnierzem*. Na wystawie zaprezentowano figurki żołnierzy z okresu II wojny światowej: piechotę japońską, amerykańską, niemiecką, brytyjską, spadochroniarzy amerykańskich, komandosów brytyjskich, Afrika Corps, Strzelców Alpejskich, spadochroniarzy brytyjskich, piecho-
- tę australijską oraz żołnierzy polskich z 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki, a także pojazdy wojskowe.
- <https://mbp.org.pl/a,555,zolnierzyki-krotka-historia-zabawkarstwa-i-kolekcjonerstwa>
- 28 września Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach zaprosiła na spotkanie z Mają Wolny, na którym pisarka opowiadała o swojej najnowszej książce *Klątwa*.
<https://pbbp.pulawy.pl/index.php/autorska-recenzja-klatwy-w-wykonaniu-mai-wolny>
 - 5 października na spotkanie autorskie z Tanya Valko, niezwykle poczytną autorką powieści nawiązujących do kultury orientalnej, zaprosiła Biblioteka Publiczna Gminy Zamość. Podczas spotkania Tanya Valko promowała swoją najnowszą powieść *Arabskie opowieści*. Autorce towarzyszył Igor Kaczmarczyk, autor książki *Islamskie fatum*.
<http://bibliotekamokre.pl/tanya-valko-przygoda-z-orientem/>
 - 15 października słynny reżyser Krzysztof Zanussi gościł w Świdniku na zaproszenie Miejsko-Powiatowej Biblioteki im. Anny Kamieńskiej. Towarzyszyła mu Barbara Gruszka-Zych, autorka książki *Życie rodzinne Zanussich*.
<https://bibliotekaswidnik.pl/wydarzenie-168-spotkanie-z-rezyserem-krzysztofem-szczegoly-6769.html>
 - 20 października Miejska Biblioteka Publiczna w Hrubieszowie świętowała setną rocznicę bibliotekarstwa publicznego. Gościem specjalnym była Maria Deskur, a galę uświetniła koncertem aktorka Olga Bończak.
https://www.mbpgrubieszow.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=2146:badz-jak-biblioteka-zyj-100-lat-lub-dluzej&catid=23&Itemid=146
 - 27 października gościem Powiatowej Biblioteki Publicznej – Centrum Kultury w Parczewie był Arkadiusz (Arkadiusz Weremczuk) – światowej sławy projektant mody pochodzący z Parczewa. Jest on laureatem wielu nagród ze świata mody, a jego projekty nosiły największe gwiazdy.

<http://www.pbp-ck.parczew.pl/a,133,arkadiusz-w-pbp-ck-parczew>

- 18 listopada odbyła się promocja książki publikacji Jacka Kosierba *100 klubów na 100-lecie LZPN* w M-PBP im. A. Kamieńskiej w Świdniku. Książka została wydana z okazji setnego jubileuszu Lubelskiego Związku Piłki Nożnej.
<https://bibliotekaswidnik.pl/wydarzenie-192-promocja-ksiazki-pt-100-klubow-na-100-szczegoly-6859.html>
- 21 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego w Tomaszowie Lubelskim otwarto nieoczywistą atrakcję. Profesjonalna ścianka wspinaczkowa serdecznie zaprasza wszystkie dzieci!
<http://mbp.tomaszow-lubelski.com.pl/?mid=1&pid=17434>
- 22 listopada Gminna Biblioteka Publiczna w Aleksandrowie i Dyskusyjny Klub Książki „Okładka” przedstawiła raport z realizacji akcji „Každy Cel jest ważny!”. Celem wydarzenia było włączenie się w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju świata i zwrócenie uwagi na aspekt ekonomiczny, społeczny i środowiskowy. Akcja „Každy Cel jest ważny!” była realizowana w ramach Programu DKK, finansowanego ze środków Instytutu Książki. Akcja była współorganizowana z Okręgiem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie. Działanie to trwało od kwietnia do października 2022 roku. Promowało 17. Celów Zrównoważonego Rozwoju Agendy 2030 ONZ, które mają zostać osiągnięte przez świat do 2030 roku. Działania GBP i DKK „Okładka” skupiły się wokół 5 obszarów: ludzie, planeta, dobrobyt, pokój, partnerstwo.
<https://www.ealeksandrow.pl/index.php?c=article&id=1211>
- 22 listopada w WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie miał miejsce wieczór muzyczny, przypomina-

jący dorobek Karola Lipińskiego w zakresie sztuki wokalne. Pieśni Lipińskiego do słów m.in. Adama Mickiewicza śpiewała Anna Pastor mezzosopran) z akompaniamentem Kamila Turczyzna. Słowo o Karolu Lipińskim wygłosiła profesor Teresa Ksińska-Falger, zaś dr Małgorzata Sułek z Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi przedstawiła wykład „Nie tylko Mickiewicz... Twórczość wokalna Karola Lipińskiego”.

<https://wbp.lublin.pl/index.php/2022/11/24/wieczor-muzyczny-w-bibliotece-w-fotorelacji/>

- 30 listopada w Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego odbyło się spotkanie z Agatą Tuszyńską i jej najnowszą książką Żongler. Romain Gary. Agata Tuszyńska to autorka znakomitych biografii i książek o teatrze. Jej książka *Rodzinna historia lęku* była nominowana do francuskiej nagrody literackiej Prix Medicis.
<https://biblioteka.zamosc.pl/taniec-fitness-stretching/>
- 2 grudnia Biblioteka Publiczna Gminy Zamość zorganizowała spotkanie z Jerzym Rogalskim, znanym i cenionym aktorem teatralnym, filmowym i telewizyjnym. Spotkanie odbyło się w Bibliotece Publicznej Gminy Nielisz, w ramach szkoleń z zakresu charakterystyki pokolenia Z i Millenialsów oraz biblioteki jako centrum i przestrzeń życia kulturalnego.
<http://bibliotekamokre.pl/aktorska-droga-jerzego-rogalskiego/>

oprac. Lidia Głębička

Dział Instrukcyjno-Metodyczny

Wojewódzka Biblioteka Publiczna

im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie